

Forfatter: Hjortø, Knud

Titel: Udrag fra To verdener (Danske Klassikere)

Citation: Hjortø, Knud: "To verdener", i Hjortø, Knud: *To verdener*, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2008, s. 118. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hjort_18-shoot-idm140047357232704/facsimile.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: To verdener

virkelig bør la sig trække ned med ham, men helst vil hun være fri. Neddriften i mig, det er disse grånende vismands-tanker.

Helga satte maleriet fra sig og stirrede bleg på ham; hun var nær ved at græde, men så rettede hun sig og sa:

Det er en forfærdelig magt, dine ord har! Hvis jeg var lige så begavet som du, kunde jeg næmt risikere at forstå dig og mene det samme om os to som du, og det var ikke godt for nogen af os. Og alligevel tar du helt kræfterne fra mig, sådan som du taler. Men skønt der er sådan en styrke i dine ord, så siger du dog, du er gammel.

Gør et slags forsøg på at forstå mig, Helga. Det er forskellen imellem os, der hos mig fremkalder denne følelse af at være gammel. Det er mig utåleligt at være færdig med min udvikling, mens du lever her ved siden af mig og stadig fornyer dig. Hvert nyt værk, du frembringer, vil forårsage en tilsvarende fornæmelse af tomhed og ældthed hos mig. Du vil også selv lægge mærke til det med tiden. Du belyser på en underlig måde min skrøbelighed; jeg ser den kun rigtigt, når du er i nærheden. Jeg ved ikke, om du vil kalde det sygeligt; ubestrideligt er det i hvert fald, og du fatter forhåbenlig, at det er for galt, at en mand som jeg ikke kan afryste denne følelse af ringhed, og at det er dig, der er årsag til den.

Godt. Gif dig så med Dagmar. Hun -- fornyer sig ikke, og hun har heller ikke glemt dig endnu.

Det burde jeg gøre, ja. Min forstand siger mig, at det vilde være forholdsmæssigt. Imidlertid har jeg en gang lært dig at kende og gør det derfor ikke.

Men sig så i det mindste: Farvel, Helga.

Det kan jeg ikke. Jeg har kun forklaret dig, hvordan forholdet mellem os er -- fra min side set, men det har aldrig været mig, der traf en bestemmelse, og det skal det heller ikke være denne gang. Men du ved lige så godt som jeg, hvad der er det rigtigste.

Hvor det er underligt. Din klogskab, der siger dig, at du ikke kan leve sammen med mig, den kan ikke få dig til at ta den beslutning at sige mig farvel og gå.

Nej, Helga. Det er netop videnskabens fallit.

Så vil jeg håbe, at den videnskab altid blir ved at være fallit,

for så tror jeg, at der kan blive et rigtigt menneske ud af dig. Men jeg skal sige dig noget – som du ikke fortjener at høre: Nu kan du plukke mig i hundrede stykker og stro mig her på vejen, og hver eneste stump vil kravle efter dig og hænge fast på dig, så du aldrig får pillet mig af.

Jeg fortjener det ikke. Men jeg må dog sige dig, at der er en mærkelig splid mellem min fornuft og min følelse. De to erklærer gensidig hinanden fallit, og når jeg som nu ser dig for mig – –

Ja, kære, store ven, det er jo udmærket; det gifter vi os på. Nu med det samme!

Men din kunst, Helga?

Å, den – – ja det ved jeg ikke. Giv mig din hånd. Sådan. Hvad med min kunst? Jeg er så glad nu. Vi har det godt, vi to, ikke?

Hun er lykkelig, tænkte han. Hun er helt tilfreds, mens jeg sidder og overvejer et eller andet. For hende eksisterer der i dette øjeblik ikke andet end mig eller blot den hånd. Og dog har hun tvivlet, ligesom jeg har tvivlet. Hun har været kold, og hun har været nær ved at glemme mig. Der var en tid, da jeg i hendes øjne havde tabt næsten al betydning, og derved førte hun også mig ind i stor tvivl. Men det har hun glemt. Der findes i verden ikke andre mænd end mig. Det er hendes forrettighed, at hun har lov til stadig at være lykkelig på ny, fordi hun stadig glemmer sin tvivl. Selv jeg har øjeblikke, hvor mine tvivlsmaal blir mindre tydelige, men skal de helt udviskes, eller blir det mit hværv at få hendes tvivl til at slå rodder og gro fast?